06/08/2019

Η Μονή του Σωτήρος στην Κύμη

/ Ιερές Μονές

Η γυναικεία σήμερα Μονή Σωτήρος βρίσκεται 4 χιλιόμετρα βόρεια της Κύμης, σε ένα απόκρημνο και ερημικό περιβάλλον, 250 μέτρα πάνω από τη θάλασσα.
Σύμφωνα με την παράδοση ιδρύθηκε από μοναχούς του Αγίου Όρους τον 15ο αιώνα. Υπάρχει σφραγίδα του 1643 η οποία είναι χωρισμένη στα τέσσερα, όπως παρατηρείται στο Άγιο Όρος, ενισχύοντας την άποψη αυτή. Λέγεται ότι οι μοναχοί αυτοί διέφυγαν από τους Τούρκους και βρήκαν καταφύγιο εδώ.
Η μονή είναι ένα πολύ μεγάλο κτηριακό συγκρότημα. Έχει όψη φρουρίου και περιβάλλεται από τέσσερις πτέρυγες κτηρίων. Στους τοίχους των κτηρίων της είναι εντοιχισμένα διάφορα αρχιτεκτονικά μέλη από προχριστιανικά οικοδομήματα.
Στο κέντρο βρίσκεται ο ναός της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, που πιστεύεται ότι είναι βυζαντινός. Εσωτερικά όλος ο ναός είναι ασβεστωμένος. Οι καταστροφές, οι επιδιορθώσεις και ο χρόνος έχουν αφανίσει το παρελθόν του. Το τέμπλο είναι ξυλόγλυπτο. Τον ναό στολίζουν φορητές εικόνες που έχουν μεταφερθεί από διαλυμένες μονές. Ξεχωριστός είναι ο χρυσοκέντητος επιτάφιος της Αποκαθήλωσης που έχει μεταφερθεί από διαλυμένο μοναστήρι, μάλλον της μονής

Κλιβάνου, όπως και τα δύο άγια ποτήρια της μονής Κλιβάνου, που μεταφέρθηκαν μετά τη διάλυση και εκποίηση της περιουσίας της το 1926.
Στο πάνω μέρος, στη βορινή πλευρά της μονής, υπήρχε μεγάλος πύργος, οχυρό της μονής, που τον είχαν κτίσει οι μοναχοί για την άμυνά τους. Πριν πολλά χρόνια κατεδαφίστηκε από τους ίδιους, γιατί είχε πλέον ερειπωθεί και ήταν επικίνδυνος.
Η μονή είχε μεγάλο αριθμό μοναχών κατά τον 17ο αιώνα, είχε προοδεύσει πολύ και διέθετε μεγάλη πνευματική ακτινοβολία. Ήταν το κέντρο των μονών του Αιγαίου, όπου διέμενε και ο επίτροπος των Ιερών Μονών.
Το μοναστήρι καταστράφηκε από τον πασά της Καρύστου Ομέρ Μπέη κατά τα έτη 1821-1823. Επισκευάστηκε όμως το 1847 με πρωτεργάτες τους οπλαρχηγούς Δ. Γιαννάκη, Γ. Ιωάννου, Δ. Δήμου και από τις δωρεές των κατοίκων της περιοχής.
Σημαντική ήταν επίσης η συμβολή των μοναχών στην εθνική αντίσταση, 1941-1944. Κατά τη γερμανική κατοχή το μοναστήρι ήταν τόπος καταφυγίου και διαφυγής πατριωτών.
Η μονή έχει αξιόλογα εκκλησιαστικά συγγράμματα του 18ου και του 19ου αιώνα, καθώς και εκκλησιαστικά κειμήλια, μεταξύ των οποίων ένας χρυσοκέντητος επιτάφιος του 1635.
Μέσα στο ναό φυλάσσονται λειψανοθήκες με λείψανα Αγίων και Μαρτύρων, όπως του Αγίου Τρύφωνα, του Αγίου Νικολάου, του Αγίου Χαραλάμπους, της Αγίας Παρασκευής.
Στις 6 Αυγούστου το μοναστήρι γιορτάζει πανηγυρικά προς τιμήν της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Χριστού. Επίσης γιορτάζει στις 20 Δεκεμβρίου στη μνήμη του Αγίου Ιγνατίου, προς τιμήν του οποίου έχει κτιστεί παρεκκλήσι στη βορειοανατολική γωνία της μονής.